

ברכת המצות – קבלת התורה שבכל יום

למי מניחין תפילין וכיוצא. מבואר שהברכה עיקרה הידיעה למי מברכין שעל כך נוסדה:
 וזהו התחלת הכניסה לתורה כמו שנאמר (תהלים ק"א י') ראשית חכמה יראת ה'. ויראת שמים הוא על ידי שויתי ה' לנגדי תמיד כמו שכתב בהג"ה דריש אורח חיים. והיינו ברכות שכולן מתחילין בלשון נוכח שמיד בהתחלת הברכה צריך להיות השם יתברך נוכח עינו כאילו עומד עליו ומצוהו. והסיום לשון נסתר דמיד נעלם כמו שנאמר (דברים ל"ב י"א) על גוזליו ירחף נוגע ואינו נוגע כידוע:

8. הקדמה לדרך החיים, המהר"ל

ופירושו נר מצוה ותורה אור, ר"ל כי המצוה, דומה לנר אשר האור שלו אינו אור גמור בלא גוף, רק האור נתלה בגוף הוא הפתילה והשמן וכלי המקבלים האור הזה ואינו אור מופשט מן הגוף שיהיה אור בהיר רק עומד ונתלה בדבר שהוא גוף ובשבילך אינו אור בהיר, וכך המצוה היא המעשה אשר יעשה האדם על ידי כלי הגוף, ובמעשה אשר יעשה האדם בעל גוף דבק בו האור האלהי מה שמעשה הזה מעשה שכלי אלהי מצות בוראו ורצונו של הש"י לכן המצוה נקראת נר. אבל התורה נקראת אור כי האור אינו תולה בונו אבל הוא מופשט מן הגוף לגמרי, ולפיכך התורה דומה לאור בהיר.

9. עין איה, מסכת שבת כ"ב ע"ב

לכל מצוה יש ודאי תכלית טובה מיוחדת. בין לכללה, כלומר שמציאות המצוה תפעול בודאי בכלל היותה וקיומה המעשי תכלית טובה במציאות, בין בפרטה, דהיינו שכל מעשה יחידי של כל מצוה עושה חלק מן אותו הטוב הגדול שהמצוה בכללה נועדת לו. אמנם יותר תוכל ההשקפה להתרחב לדון על אותו הטוב הכללי שיצא מכח המצוה בצד צירופה אל כלל המצות כולן, שהוא תכלית נשגבה ואדירה אשר אין להעריך רוב הדרה. והנה בפועל ומעשה, האדם מוגבל ולא יוכל להכניס אל חוג מעשהו כ"א את חיובו ומצותו הפרטית, לפי מצבו ושעתו. אבל מצד הרעיון, הלא אין לו חרצובות, ויוכל להתנשא עד רוממות ההוד של התכלית הנשגבה, שתהיה באה בבירור ע"י קיבוץ כלל המצות כולן, בכל העתים והתקופות. שזאת המצוה שהוא עושה אותה עכשיו היא נוטלת בזה ודאי חלקה, ובזה יתרומם מאד רוחו, לעשות את המצוה בקדושת נפש גדולה ואהבה רבה ונשגבה. זאת היא המטרה של ברכות המצות, שמשוים אנו לפנינו בכל מאורע פרטי את הברכה של הקדושה של כלל המצות כולן.

1. תלמוד בבלי מסכת פסחים דף ז עמוד ב

דכולי עלמא מיהא, מעיקרא בעינן לברוכי, מנלן? - דאמר רב יהודה אמר שמואל: כל המצות מברך עליהן עובר לעשייתן...

2. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף כא עמוד א

אמר רב יהודה: מנין לברכת המזון לאחריה מן התורה - שנאמר: ואכלת ושבעת וברכת. מנין לברכת התורה לפנייה מן התורה - שנאמר: כי שם ה' אקרא הבו גדל לאלהינו

3. חידושי הריטב"א מסכת פסחים דף ז עמוד ב

וכתב הרי"ט ז"ל וטעם זה שאמרו חז"ל לברך על המצוה עובר לעשייתן כדי שיתקדש תחלה בברכה ויגלה ויודיע שהוא עושה אותה מפני מצות הש"ת, ועוד כי הברכות מעבודת הנפש וראוי להקדים עבודת הנפש למעשה שהיא עבודת הגוף.

4. רמב"ם הלכות ברכות פרק א' הלכות ב'ג'

ומדברי סופרים לברך על כל מאכל תחלה ואח"כ יהנה ממנו...וכל הנהנה בלא ברכה מעל...וכשם שמברכין על ההנייה כך מברכין על כל מצוה ומצוה ואח"כ יעשה אותה

5. תלמידי רבינו יונה, ברכות מ"ד ע"ב בדפי הרי"ף

"כתב רב עמרם גאון ז"ל...צריך לברך תחילה על מה שצונו וקרבנו לעבודתו..."

6. ספר אור זרוע חלק א - הלכות קריאת שמע סימן כה

למדנו מכאן דכל היכא שלא ברך קודם המצוה מברך לאחר כן ויוצא ידי ברכה וראיה לדבר טבילת גר שמברך אחר טבילה משום גברא דלא חזי לא מצי לברך קודם לכן ה"ה לשכח דלא אפשר לי לברך כבר עובר לעשייתה שמברך לאחר כך. ותו ראי' דאמר בירושלמי פ' הרוואה שחיטה אימתי מברך עלי' ר' יוחנן אומר עובר לשחוט ר' יוסי בר נהוראי אומר משישחוט למה שלא תתנבל בשחיטתה הרי למדנו שאדם יוצא ידי חובת הברכה אחר עשיית המצוה מעתה היכא ששכח לברך עובר לעשייתה יברך אחר כך

7. ר' צדוק הכהן מלובלין - צדקת הצדיק אות ב

ברכות לראש צדיק (משלי י' ו'). לכך מסכת ברכות ההתחלה מש"ס שעיקר הכל דע את אלהי אביך (דברי הימים - א כ"ח ט') ואחר כך עבדהו שצריך לידע למי עובד. וזהו הברכה לפני כל מעשה ליחד כל מעשיו לה' כמו שנאמר (משלי ג' ו') בכל דרכיך דעהו כמו שכתב הרמב"ם (הלכות דעות פרק ג' הלכה ג'). וזהו על ידי הברכה וכמו שאמרו (ברכות מ"ח א) השיעור בה קטן שיועד למי מברכין. מה שאין כן בשאר מצוות אין השיעור שידע